לדעת לקחת אחריות

פרקי הסליחות ותפילות הימים הנוראים כוללים בתוכם קטע שחוזר על עצמו שוב ושוב ושוב : הוידוי . רשימה ארוכה של חטאים שאנחנו צריכים למנות תוך כדי הקשה עם האגרוף על החזה .

למה זה כל כך חשוב ? הרי הקב”ה יודע בדיוק מה עשינו השנה ? הוא צריך שנספר לו את זה ? וגם אם כן , האם לא מספיקה פעם אחת ודי ?

אחת השיטות המפורסמות אצל בני אדם היא הבריחה מאחריות . זה התחיל כבר בחטא הראשון בהיסטוריה כאשר אלוקים פונה לאדם וחווה ושואל למה אכלתם מעץ הדעת . במקום לומר : “חטאנו , מצטערים , רוצים לחזור בתשובה ”, כל אחד מהם מגלגל אחריות ודואג להאשים מישהו אחר בנפילה שלו . התוצאה היא שכולם מגורשים מגן עדן .

לא פשוט לאדם לעמוד מול עצמו ומול אלוקיו ולהודות : פישלתי . טעיתי . לא התנהגתי כמו שצריך .

אך השלב הזה חיוני מאוד . בלעדיו אין סיכוי לתקן ואין כל אפשרות להשתנות . רק מי שלוקח אחריות , ואומר לעצמה – אֲנִי טָעיתי ! אֲנִי הוּא הבוחר , וביכולתי לבחור בטוב או ברע – ואף אחד אחר לא מחליט במקומי . רק אחד כזו מסוגל לעשות שינוי אמיתי – תשובה שלמה .

נצרף קטע מתוך מעמד מרשים של סליחות שנעשה בכותל המערבי .

נקודה למחשבה : מה פתאום לשיר את ‘חטאנו לפניך רחם עלינו ’ במנגינה עליזה כזו ? האם זה לא עצוב ? האם ייתכן שיש משהו שמח בעניין הזה ?